

UNIVERZITET U BEOGRADU ŠUMARSKI FAKULTET
UL. KNEZA VIŠESLAVA BR. 1 BEOGRAD

P R A V I L N I K

O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

SADRŽAJ

	Sadržaj	2
I.	Opšte odredbe - Pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu	3
1.	Značenje izraza koji se koriste u Pravilniku	3
2.	Preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu	5
II.	Organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu	6
III.	Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih	8
1.	Posebna prava obaveze i mere zaštite mladih, žena i invalida rada	8
2.	Obaveze i odgovornosti direktora	9
3.	Obaveze i odgovornosti neposredno rukovodioca	10
4.	Obaveze i odgovornosti lica za bezbednost i zdravlje na radu	11
5.	Predstavnik zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu	12
IV.	Preventivni i periodični pregledi i ispitivanja opreme za rad i uslova u radnoj okolini	13
V.	Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu	15
VI.	Osposobljavanje zaposlenih iz bezbednosti i zdravlja na radu	15
VII.	Prva pomoć u slučaju povrede ili oboljenja zaposlenih na radu	17
VIII.	Evidencije iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	18
IX.	Prelazne i završne odredbe	20

Na osnovu člana 3. i 14. Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu („Sl. glasnik RS“ broj 101/2005, 91/2015 i 113/2017), dekan ŠUMARSKOG FAKULTETE u Beograd-u, dana 11.11.2023. godine, d o n o s i

P R A V I L N I K

O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom (opštim aktom), u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu, uređuju se prava, obaveze i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih u ŠUMARSKOM FAKULTETU (u daljem tekstu Poslodavac).

1. Značenje izraza koji se koriste u Pravilniku

Član 2

Izrazi koji se koriste u Pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1. Zaposleni** – fizičko lice koje je u radnom odnosu kod Poslodavca, kao i svako drugo fizičko lice koje po bilo kom osnovu obavlja rad kod Poslodavca;
- 2. Predstavnik zaposlenih** – lice izabrano da predstavlja zaposlene u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu kod Poslodavca;
- 3. Preventivne mere** – sve mere koje se preduzimaju i/ili čije se preduzimanje planira na svim nivoima rada kod Poslodavca radi sprečavanja povređivanja i/ili oštećenja zdravlja zaposlenih;
- 4. Radno mesto** – prostor namenjen za obavljanje poslova kod Poslodavca u kojem zaposleni boravi ili ima pristup u toku rada i koji je pod neposrednom ili posrednom kontrolom Poslodavca;
- 5. Radna okolina** – prostor u kojem se obavlja rad i koji uključuje radna mesta, radne uslove, radne postupke i odnose u procesu rada;
- 6. Sredstva za rad:**
  - **objekat** koji se koristi kao radni i pomoćni prostor, uključujući i objekat na otvorenom prostoru, sa svim pripadajućim instalacijama (električne instalacije, grejanje i drugo);
  - **oprema za rad** – mašine, uređaji, alat, instalacije i drugo koje se koriste u procesu rada;
  - **konstrukcije i objekat za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu** – zaštita na prelazima i prilazima, zaštita od udara električne energije, ventilacija i klimatizacija i slično;
  - **pomoćna konstrukcija i objekat, kao i konstrukcija i objekat koji se privremeno koristi za rad i kretanje zaposlenih** – skela, radna platforma i slično;
  - **drugo sredstvo koje se koristi u procesu rada ili je na bilo koji način povezano sa procesom rada;**

- 7. Sredstvo i oprema za ličnu zaštitu na radu** – odeća, obuća, rukavice, zaštitne naočare, pomoćne naprave i uređaji koji služe za sprečavanje povreda na radu i profesionalnih oboljenja i drugih štenih posledica po zdravlje zaposlenih;
- 8. Opasne materije** – jesu eksplozivne, zapaljive, oksidirajuće, otrovne, gadne, zarazne, korozivne, kancerogene i radioaktivne materije utvrđene standardima i drugim propisima, a koje se proizvode, koriste ili skladište u procesu rada, kao i materije čija su svojstva, kada su vezane za neke supstance, opasna po život i zdravlje zaposlenih.
- 9. Opasnost** – okolnost i/ili stanje koje može ugroziti zdravlje ili izazvati povredu zaposlenog;
- 10. Opasna pojava** – događaj kojim su ugroženi ili bi mogli da budu ugroženi život i zdravlje zaposlenog ili postoji opasnost od povređivanja zaposlenog;
- 11. Rizik** – verovatnoća nastanka povrede, oboljenja ili oštećenja zdravlja zaposlenog usled opasnosti;
- 12. Akt o proceni rizika** – akt koji sadrži opis procesa rada sa procenom rizika od povreda i/ili oštećenja zdravlja na radnom mestu i u radnoj okolini i mere za otklanjanje ili smanjivanje rizika u cilju poboljšanja bezbednosti i zdravlja na radu;
- 13. Procena rizika** – sistematsko evidentiranje i procenjivanje svih faktora u procesu rada koji mogu uzrokovati nastanak povrede na radu, oboljenja ili oštećenja zdravlja i utvrđivanje mogućnosti, odnosno načina sprečavanja, otklanjanja ili smanjenja rizika;
- 14. Radno mesto sa povećanim rizikom** – radno mesto utvrđeno aktom o proceni rizika na kome, i pored potpuno ili delimično primenjenih mera u skladu sa zakonom, postoje okolnosti koje mogu da ugroze bezbednost i zdravlje zaposlenog;
- 15. Lice za bezbednost i zdravlje na radu** – lice koje obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu, ima položen stručni ispit o praktičnoj osposobljenosti i koje Poslodavac pismenim aktom odredi za obavljanje tih poslova;
- 16. Služba medicine rada** - služba kojoj je Poslodavac poverio obavljanje poslova zaštite zdravlja zaposlenih;
- 17. Stručni nalaz** – izveštaj o izvršenom pregledu i ispitivanju opreme za rad ili ispitivanju uslova radne okoline sa zaključkom da li su ili nisu primenjene propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 3.

Bezbednost i zdravlje na radu podrazumeva obezbeđivanje takvih uslova na radu kojima se, u najvećoj mogućoj meri, upravlja profesionalnim rizicima na radnim mestima i radnoj okolini radi otklanjanja rizika od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom.

Sprovođenje mera bezbednosti i zdravlja na radu ne može da prouzrokuje finansijske obaveze zaposlenom i ne može da utiče na njegov materijalni i socijalni položaj stečen radom i u vezi sa radom.

Član 4.

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu imaju:

1. zaposleni kod Poslodavca koji ostvaruju svoja prava radom u:

- sedištu Poslodavca;

- nastavno naučnoj bazi Goč Kraljevo

- nastavno naučnoj bazi Majdapečka domena ;

2. lica koja se zateknu u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova kod Poslodavca, ako je o njihovom prisustvu upoznat Poslodavac.

Mesto i načini rada usklađeni su sa zakonom o radu i zakonom bezbednosti i zdravlja na radu a određeni ugovorima o radu i Aktom o proceni rizika.

2. Preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu

Član 5.

Zaposleni kod Poslodavca, radi obezbeđenja fizičkog integriteta, zdravlja i lične sigurnosti na radu, imaju pravo, dužnost i odgovornost da primenom propisanih i priznatih mera bezbednosti i zdravlja na radu, ostvaruju bezbedne uslove rada, kao i da se pridržavaju propisanih mera i normativa bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 6.

Preventivne mere u ostvarivanju bezbednosti i zdravlja na radu obezbeđuju se primenom savremenih tehničkih, ergonomskih, zdravstvenih, obrazovnih, socijalnih, organizacijskih i drugih mera i sredstava za otklanjanje rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih, i/ili njihovog svođenja na najmanju moguću meru u postupku:

1. da se radna okolina projektuje, izgrađuje i održava tako da se rad obavlja prema prirodi posla, primenom mera bezbednosti i zdravlja od opasnosti po život zaposlenog;
2. da se radni uslovi prilagode fizičkim osobinama i sposobnostima zaposlenog, a tehnologija i organizacija rada postavi tako da zaposleni obavlja poslove u optimalnom položaju;
3. da električne instalacije budu projektovane, izvedene i održavane u skladu sa tehničkim propisima, standardima i propisima o bezbednosti i zdravlju na radu, na način koji obezbeđuje sigurnost zaposlenog;
4. da u radnim i pomoćnim prostorijama, odnosno mestima rada hemijske, fizičke i biološke štetnosti ne budu iznad dozvoljenih granica, a mikroklima i osvetljenje u skladu sa propisanim normativima, tehničkim merama, standardima i propisima o bezbednosti i zdravlju na radu za delatnost koja se obavlja u tim prostorijama i na tim radnim mestima;
5. da mašine, alati, oprema i druga tehnička sredstva budu projektovana, postavljena i upotrebljavana na način koji obezbeđuje odgovarajuću sigurnost zaposlenog;
6. da se sredstva lične zaštitne opreme na radu upotrebljavaju samo kada ne postoji mogućnost primene drugih odgovarajućih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
7. da se obrazovanje, vaspitanje i osposobljavanje u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu organizuje i sprovede sa svim zaposlenim u preduzeću.

Član 7.

Preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu primenjuju se u svim fazama rada i tehnološkog procesa i doslednom primenom propisa bezbednosti i zdravlja na radu, standarda, uputstava i smernica proizvođača sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu.

Član 8.

Ovim Pravilnikom u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlja na radu uređuje se:

1. Organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu;
2. Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih;

3. Preventivni i periodični pregledi i ispitivanja opreme za rad i uslova radne okoline;
4. Sredstva i oprema za ličnu zaštitu;
5. Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
6. Prva pomoć u slučaju povrede i oboljenja na radu.

II. ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 9.

Poslodavac organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu saglasno tehničko – tehnološkim potrebama i obima procesa rada, broja radnih smena, broja zaposlenih, raznovrsnosti delatnosti i nivoa rizika na radnom mestu i u radnoj okolini. Poslove bezbednosti i zdravlja na radu organizovati u svim centrima i laboratorijama i to:

Odseka za Šumarstvo i zaštitu prirode

1. KATEDRA SEMENARSTVA, RASADNIČARSTVA I POŠUMLJAVANJA

- 1.1 Laboratorija za anatomiju drveta;
- 1.2 Laboratorija za ispitivanje semena i sadnica;
- 1.3 Laboratorija za biotehnologiju;
- 1.4 Centar za monitoring i konzervaciju šumskih genetičkih resursa;
- 1.5 Centar za pošumljavanje i veštačku obnovu šuma

2. KATEDRA EKOLOGIJE ŠUMA

- 2.1 Laboratorija za dendrologiju i fitocenologiju;
- 2.2 Pedološka laboratorija za fiziku zemljišta;
- 2.3 Pedološka laboratorija za hemiju zemljišta;
- 2.4 Centar za monitoring šumskih staništa i florističkog diverziteta šumskih ekosistem

3. KATEDRA GAJENJA ŠUMA

- 3.1 Centar za monitoring, prikupljanje i obradu podataka iz oblasti gajenja šuma;
- 3.2 Centar za monitoring klimatskih promena u šumskim Ekosistemima

4. KATEDRA ZAŠTITE ŠUMA

- 4.1 Laboratorija za šumarsku entomologiju;
- 4.2 Laboratorija za šumsku fitopatologiju;
- 4.3. Centar za istraživanje šumskih požara

5. KATEDRA KORISĆENJA ŠUMSKIH RESURSA

- 5.1 Laboratorija za lovstvo;
- 5.2 Laboratorija za iskorišćavanje šuma;
- 5.3 Centar za iskorišćavanje šuma

6. KATEDRA PLANIRANJA GAZDOVANJA ŠUMAMA

- 6.1 Laboratorija za geodeziju i GIS;
- 6.2 Laboratorija za istraživanje prirasta i biomonitoring;
- 6.3 Centar za monitoring, inventuru i planiranje gazdovanja šumama;

7. KATEDRA BIOEKONOMIJE, POLITIKE I ORGANIZACIJE UPRAVLJANJA U ŠUMARSTVU I ZAŠTITI PRIRODE

- 7.1 Centar za ekonomiku, trgovinu i marketing u šumarstvu (CETM).

Odseka za tehnologije drveta

1. KATEDRA PRIMARNE PRERADE DRVETA
  - 1.1 Laboratorija za svojstva drveta
  - 1.2 Laboratorija za hidrotermičku obradu drveta
  - 1.3 Laboratorija za preradu drveta na pilanama
  - 1.4 Laboratorija za furnire i slojevite ploče
  - 1.5 Laboratorija za anatomiju drveta
2. KATEDRA MAŠINA I ALATA U PRERADI DRVETA
  - 2.1 Centar za mašine i alate za obradu drveta
  - 2.2 Centar za računarski upravljane mašine u preradi drveta
  - 2.3 Laboratorija za pripremu i oštrenje alata
  - 2.4 Laboratorija za tehničku fiziku i mernu i regulacionu tehniku
  - 2.5 Centar za biomasu
  - 2.6 Laboratorija za mašine i alate
  - 2.7 Laboratorija za mašinstvo
3. KATEDRA HEMIJSKO-MEHANIČKE PRERADE DRVETA
  - 3.1 Laboratorija za hemijsku preradu drveta i hemiju
  - 3.2 Laboratorija za ispitivanje ploča iverica i vlaknatica
  - 3.3 Laboratorija za ispitivanje adheziva i premaza
  - 3.4 Centar za drvene kompozite, papir i bioprocesno inženjerstvo
4. KATEDRA FINALNE PRERADE DRVETA
  - 4.1 Zavod za kontrolu kvaliteta nameštaja
  - 4.2 Laboratorija za površinsku obradu drveta
  - 4.3 Centar za projektovanje i dizajn enterijera i nameštaja
5. KATEDRA ZA ORGANIZACIJU I EKONOMIKU DRVNE INDUSTRIJE
  - 5.1 Centar za marketing i ekonomiku drvne industrije
  - 5.2 Centar za trgovinu drvetom
  - 5.3 Centar za organizaciju proizvodnih sistema u preradi drveta
  - 5.4 Centar za menadžment u preradi drveta
6. KATEDRA ZAŠTITE DRVETA
  - 6.1 Laboratorija za zaštitu drveta

Odseka za Pejzažnu arhitekturu i hortikulturu:

1. KATEDRA ZA PEJZAŽNU HORTIKULTURU
  - 1.1 Laboratorija za kulturu tkiva biljaka
  - 1.2 Semenska laboratorija
  - 1.3 Laboratorija za hemotaksonomiju
  - 1.4 Centar za proizvodnju ukrasnih biljaka
2. KATEDRA ZA PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE U PA
  - 2.1 Centar za pejzažno planiranje i projektovanje
  - 2.2 Laboratorija za predeo
3. KATEDRA ZA PEJZAŽNI INŽENJERING
  - 3.1 Laboratorija za pejzažni inženjering
  - 3.2 Centar za sportske i rekreacione prostore

Odseka za Ekološki inženjering u zaštiti zemljišnih i vodnih resursa:

1. KATEDRA ZA BUJICE I EROZIJU
  - 1.1 Laboratorija za GIS
  - 1.2 Nacionalni centar za klimatske promene i dezertifikaciju
2. KATEDRA ZA MELIORACIJE
  - 2.1 Laboratorija za monitoring kvaliteta zemljišta

- 2.2 Centar za kritična opterećenja terestričnih ekosistema
- 3. KATEDRA ZA PROTIVEROZIONU GEOTEHNIKU
- 3.1 Laboratorija za geotehniku
- 3.2 Centar za podzemne vode šumskih ekosistema

Član 10.

Za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu, u ovom slučaju, Poslodavac angažuje pravno lice sa licencom i određuje lice za bezbednost i zdravlje na radu sa ogovarajućim uverenjem o položenom stručnom ispitu o praktičnoj osposobljenosti za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu.

Poslovi iz stava 1. ovog člana obavljaju se na osnovu Ugovora zaključenog između davaoca i primaoca usluga kojim se bliže uređuju prava, obaveze i odgovornosti ugovorenih strana, u skladu sa zakonom.

III. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Član 11.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se prava, obaveze i odgovornosti bezbednosti i zdravlja na radu koja se odnose na:

1. Posebna prava, obaveze i mere u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu žena, omladine invalida, profesionalno oboljenja zaposlenih;
2. Obaveze i odgovornosti dekana, odnosno drugih odgovornih lica za sprovođenje propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
3. Prava i obaveze zaposlenih u sprovođenju mera bezbednosti i zdravlja na radu.

1. Posebna prava, obaveze i mere zaštite mladih, žena i invalida rada

Član 12.

Posebna prava, obaveze i mere bezbednosti i zdravlja na radu mladih, zaposlenih žena za vreme trudnoće i njihovog rada na radnim mestima sa povećanim rizikom, invalida rada i profesionalno obolelih, uređuju se zakonima, drugim propisima i ovim Pravilnikom.

Član 13.

Poslodavac neće zasnivati radni odnos sa mlađim od 18 godina života.

Poslodavac može angažovati lice mlađe od 18 godina života za obavljanje privremenih i povremenih poslova, u skladu sa zakonom.

Lice iz stava 2. ovog člana mora da bude član omladinske zadruge.

Poslodavac ne može angažovati lice iz stava 2. ovog člana za rad noću, za prekovremeni rad, i za poslove na radnim mestima ako su Aktom o proceni rizika utvrđena da su radna mesta sa povećanim rizikom.

Član 14.

Zaposleni između navršene 18. i 21. godine života može da radi noću samo na osnovu nalaza nadležne službe medicine rada kojom se utvrđuje da takav rad nije štetan za njegovo zdravlje.

Troškove lekarskog pregleda iz stava 1. ovog člana snosi poslodavac.

Član 15.

Zaposlena žena za vreme trudnoće ne može da radi prekovremeno, noću i na poslovima i radnim mestima, koja su po nalazu službe medicine rada, ili drugih nadležnih zdravstvenih organa, štetni za njeno zdravlje i zdravlje deteta.

Član 16.

Poslodavac je dužan da zaposlenu ženu za vreme trudnoće, invalida i zaposlenog sa utvrđenim profesionalnim oboljenjem i lice mlađe od 18 godina života u pisanoj formi obavesti o rezultatima procene rizika na radnom mestu i o preduzetim merama kojima se rizici otklanjanju u cilju povećanja bezbednosti i zdravlja na radu takvih lica.

Član 17.

Poslodavac je dužan da zaposlenom invalidu rada i profesionalno obolelom zaposlenom obezbedi obavljanje poslova prema preostaloj radnoj sposobnosti, odnosno obezbedi obavljanje drugog odgovarajućeg posla u skladu sa njegovom zdravstvenom sposobnošću.

2. Obaveze i odgovornosti direktora

Član 18.

Dekan obezbeđuje uslove za organizovanje i sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu, odnosno zaposlenima obezbeđuje rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Sprovođenje i unapređivanje bezbednosti i zdravlja na radu direktor organizuje preko, drugih nadležnih rukovodilaca, lica za bezbednost i zdravlje na radu, službe medicine rada i drugih angažovanih pravnih lica sa licencom za sprovođenje mera bezbednosti i zdravlja na radu. Određivanjem drugih lica za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu Poslodavac se ne oslobađa obaveze i odgovornosti za primenu mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 19.

Dekan u sprovođenju bezbednosti i zdravlja na radu:

1. Donosi Akt o proceni rizika u pisanoj formi za sva radna mesta u radnoj okolini i utvrđuje načine i mere za njihovo otklanjanje, kao i izmene i dopune Akta u slučaju pojave nove opasnosti i promene nivoa rizika;
2. Organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu i licu za bezbednost i zdravlje na radu omogućava nezavisno i samostalno obavljanje poslova i pristup svim potrebnim podacima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
3. U slučaju potrebe angažuje službu medicine rada i obezbeđuje joj uslove za samostalno obavljanje poslova zaštite zdravlja zaposlenih;
4. Obezbeđuje finansijska sredstva za sprovođenje preventivnih mera radi zaštite života i zdravlja zaposlenih;
5. U slučaju nastanka povrede na radu nadležnim organima dostavlja izveštaj i obaveštenja o tome u skladu sa odgovarajućim propisima;
6. Na zahtev inspektora rada dostavlja izveštaj o stanju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim merama u ovoj oblasti;

7. Da u slučaju slučaju teške, kolektivne (i smrtne) povrede na radu, zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana kao i o opasnoj pojavi koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih, najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, usmeno i u pisanoj formi izvesti nadležnu inspekciju i nadležni organ unutrašnjih poslova;
8. Angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline;
9. Donosi akta, naloge, naredbe, odluke i dr. u vezi sa bezbednošću i zdravlju na radu.

3. Obaveze i odgovornosti neposrednog rukovodioca

Član 21.

Neposredni rukovodioc odgovoran je za primenu mera bezbednosti i zdravlja na radu pri izvršavanju poslova njihovih zaposlenih, i to:

1. Da stalno – svakodnevno prati i vrši kontrolu rada zaposlenih i primenu mera za bezbedan i zdrav rad;
2. Pri raspoređivanju i izdavanju naloga za rad vodi računa o ravnomernoj opterećenosti i upozna zaposlenog sa opasnostima, štetnostima i merama za bezbedan i zdrav rad;
3. Ne dozvoljava upotrebu alkohola i drugih sredstava zavisnosti na radnom mestu;
4. Ne dozvoljava pušenje na nedozvoljenim mestima i upotrebu grejnih tela bez odobrenja;
5. Vodi računa o urednosti radnih mesta i ne dozvoljava zakrčenost prolaza i puteva;
6. O svim nepravilnostima koje mogu da ugroze bezbednost i zdravlje zaposlenih ili izazovu materijalnu štetu izveštava direktora ili lice za bezbednost i zdravlje na radu;
7. U slučaju potrebe pruži prvu pomoć naglo obolelom ili povređenom zaposlenom i učestvuje u organizaciji spasavanja i evakuacije u slučaju opasnosti;
8. Sarađuje sa licem za bezbednost i zdravlje na radu i predstavnikom zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu.

4. Obaveze i odgovornosti lica za bezbednost i zdravlje na radu

Član 22.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu obavlja poslove u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlja na radu i Ugovorom između Poslodavca, kao primaoca i pravnog lica licenciranog za pružanje usluga u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, kao davaoca usluga, a naročito:

1. Učestvuje u pripremi i izradi Akta o proceni rizika;
2. Obavlja kontrolu i daje savete Poslodavcu u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
3. Učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta u cilju obezbeđivanja bezbednih i zdravih uslova rada;
4. Organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne okoline;
5. Organizuje preventivne i periodične preglede i ispitivanja opreme za rad;
6. Predlaže mere za poboljšanje uslova rada, naročito ako postoje na radnim mestima sa povećanim rizikom;
7. Prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu;
8. Prati stanje u vezi sa povredama i profesionalnim oboljenjima, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaje sa predlozima mera za njihovo otklanjanje;
9. Priprema i sprovodi osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
10. Priprema uputstva za bezbedan rad i kontroliše njihovu primenu;

11. Zabranjuje rad na radnom mestu ili upotrebu sredstava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog;
12. Sarađuje i kordinira rad sa službom medicine rada po svim pitanjima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu,
13. Vodi evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu kod Poslodavca.

5. Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih

Član 23.

Zaposleni je dužan da:

1. Poštuje propise o bezbednosti i zdravlja na radu, odnosno primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, namenski koristi sredstva za rad, koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu koja im je dodeljena;
2. Pre početka rada pregleda svoje radno mesto i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i u slučaju uočenih nedostataka izveštava neposrednog rukovodioca;
3. Pre napuštanja radnog mesta, radno mesto i sredstva za rad ostavlja u čistom i urednom stanju, tako da ne ugrožava druge zaposlene;
4. Sarađuje sa rukovodiocima i licem za bezbednost i zdravlje na radu kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu na radnom mestu na kojem radi;
5. Pre početka rada se upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili na radnom mestu na koje je raspoređen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje;
6. Odmah, u skladu sa svojim saznanjima, obavesti neposrednog rukovodioca ili lice za bezbednost i zdravlje na radu o nepravilnostima, štetnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovou bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih;
7. Pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti ne sme da započne niti da nastavi rad;
8. Ne puši na nedozvoljenim mestima;
9. Da se na zahtev rukovodioca ili lica za bezbednost i zdravlje na radu podvrgne proveru da li je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;
10. Obavi lekarski pregled na koji se upućuje ako je Aktom o proceni rizika utvrđeno da radi na radnom mestu za koje je predviđen odgovarajući lekarski pregled;
11. Da se, ako je određen, osposobi za pružanje prve pomoći i evakuaciju i spasavanje.

Član 24.

Zaposleni ima pravo na bezbedne uslove rada, a posebno:

1. Da rukovodiocima i licu za bezbednost i zdravlje na radu daje predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlju na radu;
2. Da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili na radnom mestu na kojem je određen i da se osposobljava za njihovo sprovođenje;
3. Da kontroliše svoje zdravlje prema rizicima radnog mesta, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti;
4. Da preduzme odgovarajuće mere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koje mu stoje na raspolaganju i da napusti radno mesto, odnosno radnu okolinu, ako mu prethodi neposredna opasnost po život ili zdravlje;
5. Da obavi lekarski pregled o trošku Poslodavca, ako radi na radnom mestu sa povećanim rizikom i ako obavlja poslove za koje se propisima zahteva posebna zdravstvena sposobnost;
6. Na posebnu zaštitu rizičnih grupa (mladih, žena, invalida);
7. Da odbije da radi u slučajevima propisanim Zakonom i ovim Pravilnikom;

8. Na obaveštenja, pisana uputstva i informacije u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu;
9. Na dostupnost svih akata i informacija u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu;
10. Na pomoć lica za bezbednost i zdravlje na radu i službe medicine rada;
11. Na medicinsku pomoć u slučaju povrede na radu, profesionalnog oboljenja kao i kontrolu zdravlja prema rizicima na radnom mestu;
12. Da zaposlena žena dostavi neposrednom rukovodiocu ili licu za bezbednost i zdravlje na radu izveštaj o trudnoći kako bi pisanim putem bila obavještena o rezultatima procene rizika na radnom mestu i o merama kojima se rizici otklanjaju.

Član 25.

Zaposleni kod Poslodavca ima pravo da odbije da radi:

1. Ako mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere zaštite za bezbednost i zdravlje na radu;
2. Ako u toku osposobljavanja za bezbedan rad nije upoznat sa svim rizicima i merama za njihovo otklanjanje;
3. Duže od punog radnog vremena, odnosno noću, ako bi, prema oceni službe medicine rada, takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje;
4. Na sredstvu za rada na kojem nisu primenjene propisane mere za bezbedan i zdrav rad, odnosno na sredstvu i opremi za rad nisu postavljene propisane zaštitne naprave i uređaji;
5. Ako mu nije obezbeđen propisani lekarski pregled i ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom.

6. Predstavnik zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu

Član 26.

Zaposleni imaju pravo da izaberu jednog ili više predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu.

Odredbom članova Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu u vezi predstavnika zaposlenih, propisano je da se postupak izbora i načina rada predstavnika, broj predstavnika zaposlenih kod poslodavca, njihov odnos sa sindikatom, uređuje kolektivnim ugovorom ili sporazumom zaključenim između poslodavca i predstavnika zaposlenih.

Postupak izbora i načina rada predstavnika zaposlenih, broj predstavnika zaposlenih kod poslodavca, kao i njihov odnos sa sindikatom uređuje se kolektivnim ugovorom ili sporazumom zaključenim između poslodavca i predstavnika zaposlenih.

Član 27.

O mestu i vremenu izbora predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, zaposleni moraju informisati poslodavca, jer je potrebno da se vodi računa o procesu rada.

Član 28.

Poslodavac je dužan da predstavniku zaposlenih omogući:

- uvid u sve akte koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
- da učestvuje u razmatranju svih pitanja koja se odnose na sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan da predstavnika zaposlenih informiše o svim podacima koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu.

Član 29.

Predstavnik zaposlenih ima pravo:

- da poslodavcu daje predlog o svim pitanjima koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
  - da zahtevaju od poslodavca da preduzme odgovarajuće mere za otklanjanje ili smanjenje rizika koji ugrožava bezbednost i zdravlje na radu;
  - da zahteva vršenje nadzora od strane inspekcije rada, ako smatra da poslodavac nije sproveo odgovarajuće mere bezbednosti i zdravlja na radu;
  - da bude upoznat sa Aktom o proceni rizika i da pokrene inicijativu za izmenu Akta u slučaju pojave nove opasnosti ili štetnosti, kada predviđene mere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje nisu odgovarajuće i u drugim propisanim slučajevima;
  - da bude upoznat sa rezultatima pregleda i ispitivanja radne okoline i pregledima i ispitivanjima oruđa za rad;
- Predstavnik zaposlenih ima pravo da prisustvuje inspekcijskom nadzoru.

Član 30.

Poslodavac je dužan da predstavnika zaposlenih upozna:

- sa nalazima i predlozima ili preduzetim merama inspekcije rada;
- sa izveštajima o povredama na radu i profesionalnim oboljenjima i o preduzetim merama bezbednosti i zdravlja na radu;
- o preduzetim merama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje.

Član 31.

Poslodavac je dužan da predstavniku zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu omogući, po potrebi, odsustvo sa rada u obavljanju poslova radnog mesta na koje je raspoređen, u trajanju od najmanje pet časova rada mesečno s pravom na naknadu zarade koja se obračunava i isplaćuje u istom iznosu kao da je radio na poslovima radnog mesta, kao i da obezbedi tehničko - prostorne uslove u skladu sa prostornim i finansijskim mogućnostima, radi obavljanja aktivnosti predstavnika zaposlenih.

Član 32.

Poslodavac i predstavnik zaposlenih dužni su da međusobno sarađuju po svim pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu, u skladu sa Zakonom, drugim propisima i ovim Pravilnikom. Predstavnici zaposlenih, ako je njihov rad u skladu sa Zakonom, ne mogu trpeti nikakve posledice u vezi prava iz radnog odnosa, odnosno bezbednosti i zdravlja na radu.

IV. PREVENTIVNI I PERIODIČNI PREGLEDI I ISPITIVANJA OPREME ZA RAD I USLOVA U RADNOJ OKOLINI

Član 33.

U cilju utvrđivanja da li korišćenje sredstava za rad predstavlja određeni rizik za bezbednost i zdravlje na radu zaposlenih i da li su primenjene propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, vrše se pregledi i kontrola ispravnosti, odnosno održavanje u ispravnom stanju svih sredstava za rad koja se koriste kod Poslodavca na način i u rokovima utvrđenim uputstvom proizvođača, tehničkim propisima, standardima i na osnovu Akta o proceni rizika. Ako uputstvom proizvođača, tehničkim propisima i standardima nisu predviđeni drugi rokovi pregleda, ispitivanja i kontrola ispravnosti sredstava i opreme za rad vrši se:

1. pre prve upotrebe;
2. posle rekonstrukcije ili havarije;
3. pre korišćenja na novom mestu rada, odnosno pre upotrebe ako su sredstva premeštana sa jednog na drugo mesto rada;

4. najkasnije u roku utvrđenim Aktom o proceni rizika.

Član 34.

Pored opreme za rad (mašine, uređaji, postrojenja, instalacije, alat) koja na osnovu propisa podleže preventivnim i periodičnim pregledima i ispitivanjima od strane pravnih lica sa licencom, Aktom o proceni rizika kod Poslodavca utvrđuje se koja oprema podleže takvim pregledima i ispitivanjima.

Član 35.

Sve električne instalacije u objektu koji se koristi za radni i pomoćni prostor kod Poslodavca podležu preventivnim i periodičnim pregledima i ispitivanjima od strane pravnih lica sa licencom a Aktom o proceni rizika utvrđuje se oprema koja podleže takvim pregledima i ispitivanjima.

Član 36.

Periodični pregledi i ispitivanja električnih instalacija vrše se u roku od 3 godina od prethodnog pregleda i ispitivanja.
Preglede i ispitivanja iz stava 1. ovog člana vrše pravna lica sa licencom za obavljanje poslova pregleda i ispitivanja opreme za rad i dostavljaju stručni nalaz o izvršenom pregledu.

Član 37.

Sredstva za rad kao što su putnički automobili i određena merila, upućuju se na kontrolne preglede u skladu sa Zakonom o bezbednosti saobraćaja, metrološkim pravilima i uputstvima za rad od proizvođača.

Član 38.

Sredstva za rad mogu da se koriste samo ako su u skladu sa odgovarajućim propisima bezbednosti i zdravlja na radu, standardima i tehničkim propisima i ako se redovno održavaju u ispravnom stanju, odnosno ako su u takvom stanju da ne predstavljaju opasnost od povreda i oštećenja zdravlja zaposlenih,

Član 39.

Preventivnim pregledima i periodičnim ispitivanjima uslova radne okoline (u daljem tekstu: ispitivanje) proverava se i utvrđuje da li su na radnom mestu u radnoj okolini primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu utvrđene propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, tehničkim propisima i standardima.

Član 40.

Ispitivanja obuhvataju:

1. mikroklimu (temperatura, brzina strujanja i relativna vlažnost vazduha). Ispitivanje mikroklimu vrši se u zimskom i letnjem periodu;
2. hemijske štetnosti (gasovi, pare, dimovi i prašine);
3. fizičke štetnosti (buka, vibracije, štetna zračenja – osim jonizujućih zračenja);
4. osvetljenost;
5. biološke štetnosti.

Član 41.

Ispitivanje uslova radne okoline i bioloških štetnosti može da vrši pravno lice sa licencom za obavljanje poslova ispitivanja koje poseduje odgovarajuće instrumente, uređaje, opremu i laboratorije.

O izvršenom ispitivanju izdaje se stručni nalaz.

Član 42.

Preventivna ispitivanja uslova radne okoline obavljaju se u roku od 6 meseci od početka radnog, odnosno tehnološkog procesa, rekonstrukcije objekta u kom se obavlja radni proces (uređaja za grejanje, ventilaciju, klimatizaciju, i sl.) ili zamene tehničkih kapaciteta kojima se menjaju uslovi rada.

Član 43.

Rokovi za periodična ispitivanja uslova radne okoline obavljaju se na radnom mestu u radnoj okolini u rok od 3 (tri) godine od dana prethodnog ispitivanja.

V. SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU NA RADU

Član 44.

Aktom o proceni rizika utvrđuju se sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu u skladu sa uslovima na radnom mestu.

Sredstva i oprema moraju biti usaglašena.

Sredstva i oprema moraju da imaju odgovarajuću dokumentaciju proizvođača na srpskom jeziku ili jeziku koji zaposleni razume.

Član 45.

Ako pojedina sredstva i oprema za ličnu zaštitu nisu predviđena Aktom o proceni rizika, a pri vršenju određenih poslova takva potreba postoji, neposredni rukovodilac zaposlenog može da odobri na upotrebu odgovarajuće sredstvo ili opremu.

Rokovi korišćenja opreme i sredstava lične zaštite na radu su propisana od strane proizvođača ali i uslovljeni intenzitetom korišćenja.

U slučaju da se sredstva i oprema lične zaštite na radu oštete pre planiranog roka, zaposlenom se izdaje na korišćenje drugo sredstvo ili oprema za ličnu zaštitu na radu.

Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu obezbeđuju se zaposlenom na teret Poslodavca.

Član 46.

O izdatim sredstvima i opremi za ličnu zaštitu na radu vodi se odgovarajuća evidencija.

Zaposleni su dužni da sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu korsite za sve vreme rada, a posle rada da ih ostave na za to predviđeno mesto.

Zaposleni je dužan da čuva i da se brine o sredstvima i opremi za ličnu zaštitu na radu.

Član 47.

Neposredni rukovodioci su dužni da ne dozvole rad zaposlenom koji ne koristi predviđena sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu.

VI. OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH IZ BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 48.

Osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad vrši se u cilju upoznavanja zaposlenog sa svim vrstama rizika na radnom mestu na kojem zaposleni obavlja svoje poslove i konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa Zakonom i Aktom o proceni rizika.

Osposobljavanje zaposlenih vrši se kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno premeštanja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novog sredstva za rad, kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad i periodično u skladu sa aktom o proceni rizika-

Osposobljavanje iz stava 1. ovog člana obavlja se u toku radnog vremena i troškovi osposobljavanja ne mogu biti na teret zaposlenog.

Član 49.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad može se poveriti pravnom licu za poslove bezbednosti i zdravlja na radu sa licencom.

Ako zaposleni kod Poslodavca obavlja poslove na više radnih mesta, osposobljavanje se vrši za svako radno mesto, odnosno poslove u okviru tih radnih mesta.

Osposobljavanje kod Poslodavca vrši lice za bezbednost i zdravlje na radu zaposleno kod pravnog lica u saradnji sa određenim predstavnicima zaposlenih.

Član 50.

Osposobljavanje zaposlenih vrši se na osnovu Programa osposobljavanja, postojećih obaveštenja, uputstava za bezbedan rad, standarda, instrukcija i drugih pisanih materijala.

Član 51.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu vrši osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad iz teoretskog dela Programa.

Praktično osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad obavlja neposredni rukovodilac zaposlenog uz instrukcije i stručnu pomoć lica za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 52.

Osposobljavanje obuhvata upoznavanje zaposlenog sa karakteristikama rada i tehnološkog procesa, a posebno sa:

1. poslovima koje zaposleni obavlja;
2. vrstama rizika na radnom mestu i u radnoj okolini;
3. opštim, posebnim i drugim preventivnim merama koje se predviđaju na radnom mestu i u radnoj okolini i merama koje zaposleni mora da preduzima (sredstva za rad, sredstvima i opremom za ličnu zaštitu na radu, zaštitni uređaji, naprave i dr.);
4. organizacijom sprovođenja mera bezbednosti i zdravlja na radu i njenim funkcionisanjem;
5. pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih i Poslodavca.

Član 53.

Provera osposobljenosti radnika za bezbedan i zdrav rad iz teoretskog dela vrši se putem testa, ili usmenog propitivanja, a provera praktičnog dela osposobljavanja vrši se putem testa, posmatranja, usmenog ispitivanja i zapažanja o praktičnom radu zaposlenog.

Ako zaposleni koji se osposobljava ne pokaže zadovoljavajući stepen poznavanja oblasti za koju se osposobljava, podvrgava se ponovnom osposobljavanju i proveri.

Zaposleni koji na proveri osposobljenosti ne pokaže zadovoljavajući stepen poznavanja oblasti za koju se osposobljava, ili poslove pri praktičnom radu obavlja na nedovoljno bezbedan ili siguran način, ne može se rasporediti da samo stalno radi, sve dok se ponovnom proverom ne utvrdi da je osposobljen za bezbedan i zdrav rad.

Član 54.

Proveru osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad iz teoretskog dela vrši lice za bezbednost i zdravlje na radu, a iz praktičnog dela neposredni rukovodilac zaposlenog ili, pri složenijim oblicima obuke, komisija koju imenuje direktor.

Provera praktične osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad ne organizuje se za kancelarijske i druge administrativne poslove.

Član 55.

Periodične provere osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad zaposlenih kod Poslodavca obavlja se svake četiri godine od zadnje provere.

VII. PRVA POMOĆ U SLUČAJU POVREDE ILI OBOLJENJA ZAPOSLENIH NA RADU

Član 56.

Prva pomoć kod Poslodavca se organizuje u skladu sa važećim propisima i objektivnim okolnostima tehnološkog i radnog procesa na radnim mestima i u radnoj okolini.

Član 57.

U slučaju povrede na radu ili iznenadne bolesti zaposlenog, obezbeđuje se pravovremeno pružanje prve pomoći i hitnom dojavom lekaru u odgovarajućoj medicinskoj ustanovi.

Pravovremnim pružanjem prve pomoći mora se najpre odstraniti neposredna opasnost po život i zdravlje povređenog, odnosno naglo obolelog.

O pružanju prve pomoći i spasavanju zaposlenih stara se rukovodilac koji organizuje i rukovodi procesom rada – dekan i njegov zamenik .

Član 58.

Za pružanje prve pomoći moraju biti osposobljeni rukovodioci, kao i najmanje 2% od ukupnog broja zaposlenih u jednoj smeni, za osnovno ili napredno pružanje prve pomoći u zavisnosti od procenjenih rizika.

Obaveze osposobljavanja iz prve pomoći oslobođeni su zdravstveni radnici.

Poslodavac je dužan da sve zaposlene upozna koji zaposleni su određeni i osposobljeni za pružanje prve pomoći putem sačinjavanja Uputstva za organizaciju prve pomoći.

Član 59.

Sredstva i oprema za pružanje prve pomoći moraju da se nalaze i da budu dostupna na svim mestima gde uslovi rada to zahtevaju, obeležena u skladu sa propisima.

Poslodavac je dužan da obezbedi zidni ormarić za pružanje prve pomoći.

Član 60.

Osposobljavanje zaposlenih vrši se teoretski i praktično u skladu sa propisima;

Teoretsko osposobljavanje vrši se organizovanjem predavanja i konsultativne nastave.

Praktično osposobljavanje vrši se neposrednom demonstracijom načina ukazivanja prve pomoći u različitim situacijama koje se mogu dogoditi u zavisnosti od postojećih opasnosti i procenjenih rizika.

Član 61.

Osposobljavanje zaposlenih iz prve pomoći vrše pravna lica koja poseduju licencu za obavljanje osposobljavanja. Nakon obavljenog osposobljavanja i provere znanja, izdaje se uverenje o osposobljenosti zaposlenog za pružanje prve pomoći. Uverenje važi pet godina. Evidenciju o osposobljenosti za pružanje prve pomoći vodi lice za bezbednost i zdravlje na radu.

VIII. EVIDENCIJE IZ OBLASTI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 62.

Poslodavac je dužan da vodi i čuva evidencije iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o evidencijama u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu. Obrasce popunjava i potpisuje lice za bezbednost i zdravlje na radu a overava Poslodavac.

IX. NADZOR

Član 63.

Ispekcijiski nadzor nad primenom zakonskih odredbi, propisa donetih na osnovu zakona, tehničkih i drugih mera koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu, kao i primena mera bezbednosti i zdravlja na radu propisanim ovim Pravilnikom, vrši ministarstvo nadležno za rad preko inspektora rada.

Član 64.

Poslodavac je dužan da, radi vršenja nadzora, omogući inspektorima rada da omogući:

- ulazak u objekte i prostorije u svako doba kada ima zaposlenih na radu;
- odredi najmanje jednog zaposlenog za pratnju inspektora (pružanje informacija, podataka, akata, dokumentacije),
- uvid u dokaze o stabilnosti objekta,
- uvid u primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu na sredstvima za rad i u radnoj okolini,
- uvid u sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu,
- uvid u podatke i evidencije o proizvodnji, korišćenju i skladištenju opasnih materija.

Član 65.

U postupku inspekcijiskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da preduzme radnje kojima se kontrolišu bezbednost i zdravlje na radu, a naročito higijena i uslovi rada, proizvodnja, stavljanje u promet, korišćenje i održavanje sredstava za rad, sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, opasne materije i dr. kao i da:

1. pregleda opšte i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju;
2. sasluša, uzima izjave od odgovornih i zainteresovanih lica;
3. pregleda poslovne prostorije, objekte, postrojenja, uređaje, sredstva i opremu za ličnu zaštitu, predmete i robu i sl.;
4. uzima uzorke radi analize, ekspertize i dr.;
5. naređuje merenja koja obavlja druga stručna organizacija kad poslodavac samostalno ili preko određene stručne organizacije vrši merenja u odgovarajućim oblastima, a rezultati izvršenog merenja pružaju osnov za to;
6. poslodavcima, zaposlenim, njihovim predstavnicima i sindikatu daje obaveštenja i savete u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, kao i o merama čijom primenom se obezbeđuje izvršavanje zakona i ovog Pravilnika na najefikasniji način;

7. u skladu sa podnetim zahtevom, poslodavca i zaposlenog ili predstavnika zaposleneog, obavesti o izvršenom inspekcijskom nadzoru i utvrđenom stanju;
8. preduzima i druge radnje za koje je ovlašćen drugim propisom.

Član 66.

Inspektor rada je dužan da izvrši nadzor odmah, nakon prijave poslodavca o svakoj smrtnoj, teškoj ili kolektivnoj povredi na radu, kao i o opasnoj pojavi koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje na radu.

Član 67.

Inspektor može da naloži poslodavcu, odnosno zaposlenom preduzimanje mera i radnji za otklanjanje uzroka koji su izazvali povrede, doveli do nastanka opasnosti po bezbednost i zdravlje na radu, odnosno kojie mogu sprečiti nastanak povrede i umanjiti ili otkloniti opasnost po bezbednost i zdravlje na radu.

Inspektor može da za vreme trajanja okolnosti koje dovode do ugrožavanja bezbednosti i zdravlje zaposlenih, zabrani rad na radnom mestu kod Poslodavca, a naročito kad utvrdi:

1. da su neposredno ugroženi bezbednost i zdravlje zaposlenog,
2. da se koristi sredstvo za rad na kome nisu primenjene mere za bezbednost i zdravlje na radu;
3. da se ne koriste propisana sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu;
4. da zaposleni radi na radnom mestu sa povećanim rizikom, a ne ispunjava propisane uslove za rad na tom radnom mestu, kao i ako se nije podvrgao lekarskom pregledu u propisanom roku;
5. da zaposleni nije osposobljen za bezbedan i zdrav rad na radnom mestu na kome radi;
6. da poslodavac nije sproveo mere ili izvršio radnje koje mu je, radi otklanjanja uzroka koji dovode do ugrožavanja bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenog, naložio inspektor rada.

Član 68.

Preduzimanje mera i radnji čijom primenom i izvršenjem se, u skladu sa propisima, obezbeđuje zaštita bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih, inspektor rada nalaže rešenjem.

Protiv rešenja poslodavac može izjaviti žalbu ministru rada u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja kojem je naređena zabrana rada.

Član 69,

Poslodavac je dužan da u roku koji odredi inspektor rada preduzme naložene mere i otkloni utvrđene nedostatke ili nepravilnosti.

Dužan je da u roku od osam dana od dana isteka roka naloženih mera obavesti u pisanoj formi nadležnu inspekciju rada o izvršenju naložene obaveze.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 70.

Odredbe ovog Pravilnika primenjuju se tumače u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlja na radu i drugim propisima.

Pitanja koja nisu regulisana ovim Pravilnikom neposredno će se rešavati primenom Zakona i drugih propisa.

Član 71.

Izmene i dopune ovog Pravilnika vršiče se po istom postupku po kojem je i usvojen

Član 72.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom potpisivanja..

Lice za BZR:
Ana Milosavljević
Licenca br. 152-02-00735/2013-01

Beograd, 01.11.2023. godine

DEKAN

Dr. Branko Stajić